

af det. Men nu siger jeg: Naar dette Forhold skulde afløses, skulde da de Godseiere, som mest have pint deres Fæstere, ved Udløsningen have Veilighed til yderligere at flaa dem en Gang for alle, og skulde de Godseiere, som have viist sig særlig billige og i det Hele taget have administreret Godset saaledes, at de ikke have faaet ud deraf, hvad de kunde faae, stilles saaledes, at deres Efterladte skulde lide derved? Det vilde dog vistnok være urigtigt, og derfor have vi sagt: „Den Indtægt, som en billigttænkende Besidder maa antages efter Skik og Brug at kunne have af saadant Fæstegods osv.“ Det har ialtfald været vor Hensigt at yde Ret og Skjel mod Godseierne, og naar det ærede Medlem ud af denne Sætning udleder, at vi derved ville gaa Godseierne for nær, kan jeg forsikre det ærede Medlem, at han har gjort os Uret, og han maa ialtfald ikke i denne Sætning se nogen skammelig Plan mod Godseierne. Jeg havde som sagt ikke troet, at dette Forslag skulde møde en saa stærkt Modstand hos det ærede Medlem, som jo er traadt her ind med det som sin Hovedopgave: til Bedste for Fædrelandet at faae Fæstevæsenet afløst. Naar vi saaledes ikke møde Andet end Tausshed fra Regjeringens Side, hvad der jo selvfølgelig viser, at den ikke har Vyst til at have med denne Sag at gjøre, men vedblivende siger: „Slaar Du mine Jøder, slaar jeg Dine Jøder, og naar vi høre, at et Medlem som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds ikke veed, hvorledes han skal faae Grunde nok mod dette efter min Mening saa ukyldige og upartiske Lovforslag, saa tilstaar jeg, at saa varsler det ikke godt for, at dette Lovforslag gaar igjennem; men saa er der ialtfald den Fordel derved, at saa kunne vi Landboere faae at se, hvorledes de Herrer stille sig overfor os. Naar vi komme med saa rimelige Fordringer, havde vi dog ikke ventet at møde en saadan Modstand og allermindst fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds.

Conseilspræsidenten og Finantsministeren (Estrup): Dette Lovforslag vedkommer jo kun faare lidt Finantsministeren, nemlig kun forsaavidt som det uregtelig vil medføre endel Byrder for Statskassen og endel Vanstæligheder for Domæneadministrationen. Det er altsaa ikke, fordi jeg betragter Lovforslaget

som nærmest vedkommende Finantsministeren, at jeg har taget Ordet, men derimod fordi jeg gjerne vil benytte denne Veilighed til at udtale, at min Stilling overfor de private Lovforslag, som i denne Tid ere indkomne her i Thinget, er næiagtig den samme som den Stilling, mine ærede Kolleger have indtaget overfor dem. Denne Stilling er jo ingenlunde den, at Regjeringen — som det forekommer mig, at det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Monrad) antydede — har udtalt, at den vilde modsætte sig saadanne Lovforslag. Paa ingen Maade; Regjeringen har kun udtalt, at saa længe som den Situation, som den Del af Thinget, til hvilken det ærede Medlem selv hører, har staet, varede, fandt Regjeringen sig ikke foranlediget til at anvende Arbejde paa Behandlingen af disse Lovforslag. Det er det ene. Dengang da det første af disse Lovforslag blev indbragt af det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds, var der vel dog Noget, som nærede Forventning om, at Indbringelsen af dette Lovforslag skulde betegne, at man nu fra dette Things Side vilde tage kraftigt fat paa Lovgivningsarbeidet i det Hele, selvfølgelig derunder indbefattet de Lovforslag, som vare forelagte af Regjeringen, og som selve Thinget havde sendt til videre Behandling. De, som nærede saadanne Forventninger, støttede disse selvfølgelig ikke blot paa, hvem det var, der havde indbragt Lovforslagene, men ogsaa paa selve Lovforslagenes Bestaffenhed. Man maatte jo ubetinget gaa ud fra, at det var Forslagsstillerens alvorlige Hensigt at ville ved alle de Midler, som stode til deres Raadighed, søge at gennemføre et Lovforslag, som angik Reformen paa et Omraade, hvor det jo fra de Allerflestes Side er blevet erkjendt, at der er Mangler at afhjælpe; men man forudsatte ogsaa ved Siden deraf, at Forslagsstillerne ikke kunde være blinde for, at ved Siden af en Fremme af dette Lovforslag — ikke det Lovforslag, som jeg holder i min Haand, men det Lovforslag, som jeg nævnedes, nemlig det, som først blev indbragt af det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds — maatte der gaa en Fremme af Lovgivningsarbeidet i det Hele taget. De Forventninger, de være nu større eller mindre, som bleve nærede i saa Henseende, dengang da dette første Lovforslag